

N:o 97.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1897.

— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Riksdagens år 1896 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1895.

(Statsutskottets utlåtande n:o 37.)

Till Konungen.

Efter pröfning af hvad Riksdagens nästlidna år församlade revisorer rörande verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1895 uti afgifven berättelse anmält samt vederbörande förvaltande verk och myndigheter uti deröfver afgifna förklaringar hos Eders Kongl. Maj:t andragit, får Riksdagen, i nedan nämnda ärenden anföra följande.

Marinförvaltningen.

I afseende å marinförvaltningens räkenskaper hafva revisorerne meddelat, att, enligt särskilda vid marinförvaltningens koncepthufvudbok för revisionsåret fogade förteckningar, flottans station i Karlskrona vid 1895 års slut hade utestående fordringar till ett sammanlagdt belopp

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 25 Häft. (N:o 97.)

af 61,977 kronor 59 öre. Fördelade å de särskilda år, under hvilka dessa fordringar uppkommit, utgjorde desamma följande belopp:

år 1849	425: —
” 1862	4: 41.
” 1867 och 1868	1,848: 83.
” 1869	2,771: 61.
” 1870	2,337: 41.
” 1871	2,300: —
” 1872	2,331: 05.
” 1873	2,656: 10.
” 1874	2,332: 43.
” 1875	2,305: 13.
” 1876	2,416: 07.
” 1879	93: 24.
” 1880	75: 30.
” 1882	136: 84.
” 1883	683: 22.
” 1884	413: 58.
” 1885	165: 85.
” 1886	213: 41.
” 1887	142: 25.
” 1888	20,032: —
” 1889	379: 12.
” 1890	245: 22.
” 1891	873: 61.
” 1892	1,693: 86.
” 1893	8,903: 96.
” 1894	1,645: 12.
” 1895	4,532: 97.

Summa 61,977: 59.

Med afseende å det stora antalet dylika fordringar och då åtskilliga deruti ingående poster vore jemförelsevis betydande, hafva revisorerna, som icke af tillgängliga handlingar vunnit kännedom, huruvida åtgärder vidtagits för fordringarnes indrifning, å förhållandet fäst uppmärksamhet.

Marinförvaltningen, som den 19 januari innevarande år afgifvit utlåtande angående revisorernes anmärkningar vid granskning af flottans räkenskaper för år 1895, har i afseende å revisorernes nu anförda framställning åberopat ett vid utlåtandet fogadt yttrande i ämnet af

stationsbefälhafvaren vid flottans station i Karlskrona, deraf inhemtats, att vid stationen vidtoges reglementsensliga åtgärder för utestående fordringars indrifning, äfvensom för dylika fordringars afskrifning i den ordning, kongl. förordningen den 11 december 1830 föreskrefve. Derutöfver hade sedan, uppå af marinförvaltningen hos Eders Kongl. Maj:t gjord framställning om aflåtande af proposition till Riksdagen om afskrifning af en del stationens då utestående fordringar, Eders Kongl. Maj:t genom bref den 4 maj 1888, jemte förklarande att frågan om afskrifning af dessa fordringar borde behandlas enligt nyssnämnda kongl. förordning, funnit framställningen icke föranleda vidare åtgärd, det icke tillkommit marinförvaltningen att vidtaga åtgärd för vinnande af sådan afskrifning.

Stationsbefälhafvaren i Karlskrona har i ofvanberörda utlåtande anført, att uti § 208 af det för flottan gällande reglemente, 1:a delen, upptoges bland advokatfiskalens åligganden att efter remiss från stationsbefälhafvaren eller varfschefen indrifva kronans fordringar; och med tillämpning af berörda stadgande vidtoges af nämnde tjänsteman åtgärder, för hvilka särskilda redogörelser hvarje halfår afgåfves till bemälda myndigheter.

Till följd af dylika under årens lopp vidtagna indrifningsåtgärder med afseende å ifrågakomna fordringar hade tid efter annan belopp influtit, hvilka dock, med hänsyn till det med en noggrann utredning härom förbundna omfattande arbete, för närvarande icke kunde till siffran särskildt uppgifvas; hvarvid stationsbefälhafvaren likväl ansåge sig böra tillika upplysa, att under år 1896 till följd af fortsatta dylika åtgärder ett belopp af 2,340 kronor 85 öre inbetalts i stationens kassa.

För öfrigt hade stationsbefälhafvaren angående stationens utestående fordringar, af hvilka otvifvelaktigt en stor del icke komme att inflyta, oakadt åtgärder i sådant syfte, och alltså icke vidare borde i räkenskapen balanseras, anført, att stationsbefälhafvaren senast i skrifvelse den 30 april 1890 hos marinförvaltningen gjort framställning i fråga om afskrifning af en del utaf berörda fordringar; men hade marinförvaltningen, enligt skrifvelse den 6 juni 1890, på grund af hvad genom kongl. bref den 4 maj 1888 blifvit förklaradt, icke ansett åtgärd i det angifna syftet böra vidtagas.

Enligt hvad Riksdagen inhemtat, utgöras de af revisorerne omförmälda, i Karlskrona stations räkenskaper för år 1895 utbalanserade fordringarna af icke mindre än 365 särskilda poster; och otvifvelaktigt är, att ej obetydlig besparing i arbete vid bokföringen skulle kunna

vinnas, derest en del af dessa fordringar finge afskrifvas, liksom med visshet kan antagas, att i många fall någon valuta för dessa fordringar, i synnerhet hvad de äldre beträffar, icke kan komma statsverket till godo. De af såväl marinförvaltningen som stationsbefälhafvaren gjorda framställningar om ifrågavarande fordringars afskrifning hafva emellertid, såsom af hvad ofvån meddelats framgår, blifvit afböjda med anledning af gällande föreskrifter om sättet för sådan afskrifning, hvilka finnas intagna i kongl. förordningen den 11 december 1830. Då sålunda i berörda författning förefinnes hinder för vidtagande af lämpliga åtgärder i oförmälda syfte, har Riksdagen föreställt sig, att detta hinder bör undanröjas genom ändamålsenlig förändring i författningen. Riksdagen har därför ansett sig böra hos Eders Kongl. Maj:t göra framställning i ämnet; och får Riksdagen alltså anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke sådan ändring i gällande bestämmelser angående afskrifning af kronans utestående fordringar må vidtagas, att vidsträcktare möjlighet till dylik afskrifning, än nu förefinnes, må beredas.

Konsistorierna och läroverken.

Under erinran, att 1894 års statsrevisorer, hvilka vid granskning af de allmänna läroverkens räkenskaper funnit, att vid några läroverk kataloger öfver lärjungarne icke blifvit räkenskaperna bilagda, med anledning deraf och då det till främjande af öfverskådligheten af läroverkens verksamhet vore af vigt att ega tillgång till förteckning öfver eleverna, uttalat önskvärdheten af, att en allmän föreskrift måtte meddelas om, att kataloger öfver lärjungarne skulle bifogas läroverkens räkenskaper, samt att domkapitlen i riket, hörda öfver denna revisorerens framställning, i allmänhet förklarar, att de icke hade något att erinra emot att en sådan allmän föreskrift, som af revisorerne ifrågasatts, meddelades, men att, för så vidt revisorerne inhemtat, någon föreskrift i detta ämne icke blifvit utfärdad, hafva revisorerne, med afseende härå och då vid granskning af de allmänna läroverkens räkenskaper för år 1895 äfven iakttagits, att vid några läroverk kataloger icke varit räkenskaperna bilagda, ansett sig böra å nyo fästa uppmärksamheten å önskvärdheten af, att en allmän föreskrift meddelades till åstadkommande af enighet och ordning i detta hänseende, dervid revisorerne tillika uttalat den mening, att ett formulär för dessa kataloger lämpligen borde fastställas, angifvande de uppgifter, som borde deruti inflyta,

såsom lärarnes och lärjungarnes namn och bostäder, lärarnes undervisningstimmar, läroverkens stipendiefonder, m. m.

I häröfver afgifna utlåtanden hafva domkapitlen i riket, i likhet med hvad de med anledning af 1894 års revisorers framställning i samma ämne anfört, i allmänhet förklarar sig icke hafva något att erinra mot revisorernes förslag angående utfärdandet af en allmän föreskrift om biläggande af kataloger vid de allmänna läroverkens räkenskaper och fastställande af formulär för dessa kataloger, dervid dock i många fall uttalats den mening, att i dessa kataloger icke borde, såsom revisorerne ifrågasatt, införas uppgifter å lärarnes undervisningstimmar och läroverkens stipendiefonder, enär uppgifter derom meddelas i de årsredogörelser, som jemlikt 43 § i läroverksstadgan den 1 november 1878 vid hvarje läsårs slut utgifvas enligt särskildt fastställd plan, och katalogernas belastande med dylika uppgifter således skulle onödigtvis föranleda ökade kostnader.

Att en allmän föreskrift om att kataloger öfver lärjungarne vid de allmänna läroverken skola biläggas läroverkens räkenskaper utfärdas, har Riksdagen med afseende å hvad revisorerne anfört, funnit af omständigheterna påkalladt; och då det torde vara med god ordning öfverensstämmande, att likformighet i dessa kataloger åstadkommes, har Riksdagen ansett angeläget, att för sådant ändamåls vinnande bestämmelser meddelas om, hvilka uppgifter böra i katalogerna införas, samt den ordning och det sätt i öfrigt, hvori dessa till lättnad för kontrollerande myndighet skola i katalogerna förekomma; och med afseende härå synes det Riksdagen önskligt, att formulär för dessa kataloger varda, i enlighet med hvad revisorerne ifrågasatt, till allmän efterrättelse fastställda, dervid Eders Kongl. Maj:t torde närmare bestämma, hvilka uppgifter böra i katalogerna inflyta.

Riksdagen får alltså anhålla, dels att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke formulär för de allmänna läroverkens kataloger böra till vederbörandes efterrättelse fastställas, utvisande de uppgifter, som böra i katalogerna intagas, samt sättet och ordningen för uppgifternas meddelande, dels ock att Eders Kongl. Maj:t behagade utfärda föreskrift om sådana katalogers fogande vid de allmänna läroverkens räkenskaper.

Under åberopande af kongl. kungörelsen den 23 maj 1884, enligt hvilken det åligger såväl de centrala förvaltande verken som äfven de allmänna inrättningar, hvilka åtnjuta statsanslag och hvilkas räkenskaper öfverlemnas till granskning af Riksdagens revisorer, att årligen, senast före juli månads utgång till finansdepartementet insända berättelser om den dem tillhörande förvaltning eller om utöfvad verksamhet den tid, för hvilken afslutade räkenskaper böra vid den närmast förestående revisionen företes, samt vid dessa berättelser foga räkenskapsammandrag, affattade i samma form, som i berättelsen angående nästföregående statsrevision begagnats, hafva revisorerne anmärkt, att denna föreskrift, hvad anginge revisionsåret, icke iakttagits af vissa uppräknade myndigheter, från hvilka hvarken berättelser eller räkenskapsammandrag aflemnats.

De med anledning af revisorernes förenämnda framställning ingifna förklaringar hafva i allmänhet varit af beskaffenhet, att på grund af dem antagas kan, att det af revisorerne med framställningen afsedda syfte kommer att för framtiden vinnas. I ett fall förekommer dock en afvikelse härifrån, nemligen i den från styrelsen för Ultuna landtbruksinstitut i ärendet afgifna förklaring af den 31 december 1896. Styrelsen anför nemligen i denna förklaring, att då i de af Eders Kongl. Maj:t den 14 oktober 1892 för Ultuna landtbruksinstitut utfärdade stadgar i § 62 mom. t. uttryckligen angåfves de myndigheter, till hvilka styrelsen skulle insända årsredogörelse och räkenskapsammandrag, men finansdepartementet ej nämndes bland dessa myndigheter, hade styrelsen ej ansett sig hafva anledning att insända sagda handlingar till finansdepartementet, och det desto mindre, som denna åtgärd under alla de år, som, sedan nämnda stadgar utfärdats, förflutit, utan anmärkning blifvit underlåten.

Enligt den af styrelsen åberopade föreskrift i gällande stadgar för landtbruksinstitutet åligger det styrelsen att årligen före mars månads utgång till civildepartementet och landtbruksstyrelsen insända enligt fastställt formulär affattad årsberättelse jemte räkenskapsammandrag. Men gifvetvis kan styrelsens åliggande i detta fall ej förtaga skyldigheten för styrelsen att, i likhet med öfriga penningförvaltande verk och myndigheter, på sätt i ofvanberörda kungörelse af den 23 maj 1884 påbjudes, afgifva de berättelser och räkenskapsammandrag, som skola tillhandahållas Riksdagens revisorer.

Då emellertid styrelsens förklaring måste gifva anledning till antagandet, att, utan ytterligare erinran, några åtgärder i berörda syfte

icke komma att af styrelsen vidtagas, anser Riksdagen, att, till åvägbringande af författningsenligt förfarande uti ifrågavarande afseende, Riksdagen bör påkalla Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet å detta ärende; hvadan Riksdagen finner sig föranlåten att hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder, hvarigenom sådana berättelser och räkenskapssammandrag, som i kongl. kungörelsen den 23 maj 1884 omförmälas, för framtiden varda från Ultuna landbruksinstitut i vederbörlig ordning till finansdepartementet insända.

Stockholm den 13 maj 1897.

Med undersåtlig vörndnad.
